

ΠΟΙΚΙΛΗ ΣΤΟΑ

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΑΝ ΚΥΒΕΛΗΝ ΑΔΡΙΑΝΟΥ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ

*

Φίλη καλλιτέχνις,

ΛΕΓΟΥΝ ὅτι ἡ “ΓΥΝΑΙΚΑ,, ἐσπμείωσε δεατρικὴν ἐσιτυχίαν· ἐγὼ δὲ δὲν κοιακεύομαι διὰ τὴν ἐσιτυχίαν της, διότι δλόρκηπον δφείτεται σὲ σᾶς. Τῆς ἐδανείσατε τὴν ψυχήν σας, τὴν φωνήν σας, τὴν καζζονήν σας καὶ τὴν ἐκάματε Κνβέζην. Τί ἄλλο ἥθελε;

Σᾶς τὴν ἀφιεωρώνω ὡς ἐκ αερισσοῦ.

Μὲ δανμασμὸν

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

Ἐν Ἀδήναις τῇ 15ῃ Ιουνίου 1912

Φίλτατοι Διευθυνταὶ τῆς “ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΣΤΟΑΣ,,

Εἰς τὸ ἐτήσιον φιλολογικὸν σαλόγον σας, τὸ τόσον κομψὸν καὶ τόσον πολυτελές, ἔρχεται καὶ ἡ ΓΥΝΑΙΚΑ μονὶ καὶ σᾶς εὐχαριστεῖ διὰ τὴν τιμὴν ποῦ τῆς ἐκάματε νὰ τὴν προσοκαλέσετε.

Ἐρχεται δειλὴ καὶ συνεσταλμένη, διότι ἐκ τῶν προτέρων εἰξένεψε ὅτι θὰ εἶναι ἐκεῖ εὐμορφίες καὶ γάρες, ποδὸς τῶν ὀπών θὰ ὠχριάσῃ. Ἡ ἀπειράνη τῆς ὄμως καὶ ἡ ἄγνοια τοῦ κόσμου, ὡς γυναικὸς τῆς ἐρήμου, τὴν κάμουν ρ' ἀποτολμήσῃ, διότι, καθὼς ὅλοι εἰξένθουμεν, τίποτε δὲν δίδει τόσον θάρρος, δοσον ἡ ἄγνοια καὶ ἡ ἀπειράνη.

Μὲ πολλὴν ἐκτίμησιν

Ἐν Ἀθήναις τῇ 23ῃ Ιουνίου 1912

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΟΛΕΜΗ

* Η ΓΥΝΑΙΚΑ *

ΕΜΜΕΤΡΟΣ ΚΩΜΩΔΙΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΙΝ ΜΙΑΝ

ΤΑ ΠΡΟΣΩΠΑ

ΦΑΤΜΕ

ΦΙΛΟΣΘΦΩΣ περιηγητής

ΦΑΡΟΥΝ σύζυγός της

ΜΠΙΝΑΖ σκλάβια τῆς Φατμὲ

Ἡ σκηνὴ εἰς τὴν Ἀραβίαν

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

[Τὸ θέατρον παριστὰ σκηνὴν στημένην εἰς μιαν ἔρημον τῆς Ἀραβίας. Ἡ θύρα εἰς τὸ βάθος. Παρὰ τὴν θύραν, δεξιὰ, μία μεγάλη κασσέλλα μὲ κίτρινα καὶ ἄλλα κινητὰ γχώματα, ἀριστερά, δέματα, ζέφιον στρωμένα χάμω. Δεξιὰ τῆς σκηνῆς πρὸς τὸ ποσκήνιον ἔνα διβάνιν ἀριστερά καὶ ἀπέναντι καθίσματα καὶ ἔνα τραπέζικι ἀραβικό.]

ΦΑΤΜΕ — ΜΠΙΝΑΖ

(Ἡ Φατμὲ εἶναι ρωγμέως ἐξηπλωμένη εἰς τὸ διβάνι. Ἡ Μπινάζ ὁρθία τραγονδεῖ παιζούσα ττέρι)

ΜΠΙΝΑΖ

FΗΓΕ δὲ καλός μου στὸ σεφέρι — Ἀλλάχ ἀμάρ, Ἀλλάχ κερίμ — πῆγε δὲ καλός μου στὸ σεφέρι κι' δταν γνωρίσῃ μὲ καιρὸ μαργαριτάρια θὰ μοῦ φέρῃ ἔνα σωρό.

(ἡ Φατμὲ ὑπεγείρεται ἐπὶ τοῦ διβανίου)

ΦΑΤΜΕ (διακόπτουσα τὸ φῦμα)

Καλὰ ποῦ μοῦ τὸ θύμησες κάπι όθὲ νέβγη πάλι.

ΜΠΙΝΑΖ

Τί;

ΦΑΤΜΕ

Κάπι ποῦ τὸ λαχταρῶ. Ἐχομε γιάντες βάλει
μὲ τὸ Φαρούν, καὶ . . .

ΜΠΙΝΑΖ

Γιάντες;

ΦΑΤΜΕ

Ναί, κ' ἔχει στοιχηματίσει
πῶς δὲ γελιέται. Ἀν χάσω ἐγώ, δ, τι κι' ἀν μοῦ ζητήσου
θὰ τοῦ τὸ δώσω ἀν χάσῃ αὐτὸς (καὶ λέει ποτὲ δὲ χάνει)
θὰ μοῦ χαρίσῃ τῶμορφο καὶ τὸ τριπλὸ γιορτάνι
μὲ τὰ μαργαριτάρια του. — Ποῦ θὰ μοῦ πᾶς, χρυσέ μου!
θὰ σὲ γελάσω στὴ συγμή! —

(στὴ Μπινάζ)

Τώρα τραγούδησέ μου.

(ἐξαπλώνεται καὶ πάλι στὸ διβάνι)

ΜΠΙΝΑΖ (ἀδονσα)

Κάστρα καὶ πύργους θὲ νὰ πάρῃ
— Ἀλλὰχ ἀμάν, Ἀλλὰχ κερίμ —
κάστρα καὶ πύργους θὲ νὰ πάρῃ,
κάμπους καὶ χῶρες καὶ χωριά,
θὰ φέρῃ ἀμέτρητο λογάρι
μύρια φλωριά.

Καὶ θὰ μοῦ φέρῃ ἀπὸ κειπέρα
— Ἀλλὰχ ἀμάν, Ἀλλὰχ κερίμ —
καὶ θὰ μοῦ φέρῃ ἀπὸ κειπέρα
γιὰ σκλάβα μου παντοτεινὴ
τοῦ βασιλιὰ τὴ θυγατέρα
τὴ γαλανή.

Πῆγε δ καλός μου στὸ σεφέρι
— Ἀλλὰχ ἀμάν, Ἀλλὰχ κερίμ —
πῆγε δ καλός μου στὸ σεφέρι
κι' δταν γυρίσῃ μὲ καιρὸ
χίλια φιλιὰ θὲ νὰ μοῦ φέρῃ
ποῦ λαχταρῶ.

(Μόλις τελειώσῃ τὸ φῦμα, ὑπαρογίζεται ἡ θύνα καὶ εἰσέρχεται δειλὸς ὁ Φιλόσοφος.
Η Μπινάζ κάθεται εἰς τὰ δέρματα)

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΟΙ ΑΝΩΤΕΡΩ — ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (ἀπὸ τῆς θύρας κρατῶν βιβλίον)

*Συμπάθησέ με, ἀρχόντισσα, τὸν ταξειδιώτη ξένο,
ἄντεχα μέσ' στὴ σκηνή σου μπαίνω.*

ΦΑΤΜΕ (ἐγειρομένη)

*Κ' ἡ εὐτυχία ποῦ κάποτε δ' Ἀλλὰχ στὸν κόσμο δίνει
μήπως δὲν εἶναι ξαφνική κι' ἀπάντεχη κ' ἐκείνη;
Ο' Ἀλλὰχ μαζύ σου, ξένε μου, βοήθεια σου δ' προφήτης!*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (πλησιάζων)

Ἄντεχα μέσ' στὴ σκηνή σου, εἶναι γλυκειά η μορφή της.

ΦΑΤΜΕ

*Σ' εὐχαριστῶ ἀπὸ μέρος της. Μὰ πές μου, ξένε, ώς τόσο
σὰν τί βοήθεια ἀνθρωπινὴ μποροῦσα νὰ σοῦ δώσω;*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

*Ωρες πολλές στὴν ἔρημο, μητ' ἔνα καραβάνι
μήτ' ἀνθρωπος καὶ μήτε κάννικος ἀνθρώπου ἐφάνη
νέκροι παπιοῦ, κι' ἥλιος παντοῦ, φλόγα ψηλὰ καὶ χάμω,
κι' δ' ἀνεμος σηκώνοντας τὴ φλογισμένην ἄμμο
μοῦ στέγνωσε τὸ λάρυγγα, μοῦ ξέρανε τὰ χεῖλη
κι' εἶναι καταμεσήμερα κι' ἀργεῖ πολὺ τὸ δεῖλι.
Μέσ' στὴ σκηνή σου ἄντεχα μέσ' ἀφηγεῖς νὰ ξαποστάσω λίγο . . .*

ΦΑΤΜΕ (διακόπτοντα)

Πῶς ὅχι ;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

*Κι' ἄντεχα μέσ' στὴ σκηνή σου πρὸν φύγω
νὰ μοῦδινε λίγο νερό . . .*

ΦΑΤΜΕ (διακόπτοντα)

*Ο νόμος τοῦ προφήτη
προστάζει νὰ δεχώμαστε, νᾶν' ἀνοικτὸ τὸ σπίτι,
νᾶν' ἡ σκηνή μας ἀνοικτὴ στὸν ξένο τὸ διαβάτη.
Νὰ μείνης. Ὅσο γιὰ νερό, ἡ στάμνα εἶναι γεμάτη
κι' οὕτε ποτὲ τὴν ἀφηγεῖν ἡ σκηνή μας ν' ἀδειάσῃ.*

(προσφέροντα κάθισμα)

Κάθηγος, ξένε.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (καθήμενος)

Εὐχαριστῶ,

ΦΑΤΜΕ (καθημένη κοντά του)

Μὰ πρὸν καλοβραδυάσῃ,
ποὺν ἔρθῃ ὁ ἄντρας μου ὁ Φαρούν στ' ἄτι του καβαλλάρης,
παίρνεις τὸ δρόμοι σου καὶ πᾶς. Εἶναι πολὺν ζηλιάρης
κ' εἶναι τρελλὸς στὴν ζήλεια του κι' ἀπόφασι τὸ πῆρα.
Θ' ἀργήσῃ ὡς τόσο, ξένε μουν.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μ' ἀν ἡ κακή μου μοῖρα
τὸν φέρῃ ἀπόψε πειὸν ρωρίς;

ΦΑΤΜΕ

Πότε μὲ τὸ λοπῆρι

δὲν ἔρχεται.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μ' ἀν ἔξαφρα . . .

ΦΑΤΜΕ

Δὲν ἔρχεται πρὸν γύρη

στὴ δύσι ὁ ἥλιος.

(στὴ σκλάβα)

"Ε! Μπινάζ, γέμισ' εὐθὺς τὸ τάσι
καὶ φέρετο στὸν ξέρο μας τὰ πιῇ τὰ ξαποστάσῃ.

ΜΠΙΝΑΖ

Στὴς προσταγές σου.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

(κατ' ιδίαν, ἐνῷ ἡ Μπινάζ γεμίζει τὸ τάσι)

Τί γλυκὰ κι' ὄμορφα μάτια πόρχει!

(ἀφοῦ πίῃ)

Α! πόσο μ' ἀγαπούφισε!

ΦΑΤΜΕ

Διψᾶς ἀκόμα;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Όχι,

σ' εὐχαριστῶ.

ΦΑΤΜΕ

Τὸ χρέος μουν.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (κατ' ιδίαν)

Τί χείλη ποραλλένια
καὶ τί μαλλάκια δλόμανδα, σγουρά! Χαρὰ στὰ χτένια
ποῦ τὰ χτενίζοντε καὶ σποῦν!

ΦΑΤΜΕ

"Ἄν δὲ σοῦ δίνω βάρος

μπορῶ νὰ σ' ἐρωτήσω . . .

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Tί;

ΦΑΤΜΕ

Μπορῶ ;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μ' ὅλο τὸ θάρρος.

Μὰ μιὰ ποῦμαι στὸ σπίτι σου καὶ κάθομαι σιμά σου
θὰ τῶχα γιὰ κρυφὴ χαρὰ νᾶξερα τ' ὄνομά σου.

ΦΑΤΜΕ

"Ἄν ἡ χαρά σου εἶναι φθηνὴ τόσο, Φατμὲ μὲ λένε.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Φατμέ; Καὶ τώρα λέγε μου.

ΦΑΤΜΕ (ἐγειρομένη)

Μπορῶ νὰ μάθω, ξένε,
πῶς βρέθηκες στὴν ἔρημο μοράχος τέτοιαν ὥρα;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (ἐγειρόμενος)

Κάνω ταξεῖδι μακρυνὸ καὶ πάω χώρα σὲ χώρα
κ' ἡ στράτα μου εἰν' ἀλαργινὴ κι' ἀτέλειωτος ὁ δρόμος.

ΦΑΤΜΕ

K' εἰν' ὁ σκοπός σου;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Δύσκολος, ἀρχόντισσά μου κι' ὅμιλος
μπορῶ περήφαρα νὰ πῶ πῶς ἔχω κατορθώσει
νὰ φθάσω τὸ σκοπό μου.

ΦΑΤΜΕ

Nái;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Nái, νái. Τόσοι καὶ τόσοι
δοκίμασαν, προσπάθησαν κι' ἀπόμειναν στὴ μέση,
μὰ ἐγὼ δὲν εἴμαι ἀπ' τοὺς πολλούς, ἐγώ . . .

ΦΑΤΜΕ (διακόπτοντα)

Πόσο μ' ἀρέσει

νὰ βλέπω ἀνθρώπους ποῦ μποροῦν νὰ φιλάνονται στὸ σκοπό τους!

Zωγραφισμέν' ἡ θέλησι λάμπει στὸ πρόσωπο τους. —

"Ἄν σ' ἐρωτήσω, ξένε μου, καὶ τὸ σκοπό σου ἐκεῖνο;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Θὰ σ' ἀπαντήσω πρόθυμος: Ἐσπούδασα τὰ κρίνω.

ΦΑΤΜΕ

Ἐίσαι καδῆς;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Δὲ μ' ἔννοιωσες εὐρῆκα χίλιους τρόπους
τὰ κρίνω, τὰ ψυχολογῶ, τὰ γοιώθω τοὺς ἀνθρώπους.
Ἐίμαι φιλόσοφος.

ΦΑΤΜΕ (μὲ εἰπληξιν)

"Α! . . .

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Νάι, καὶ κάπι παραπάνω
καὶ μπαίνω μέσα στής καρδιές κι' ὡς τὸ βινθό τους φθάνω.
Οὓς ζητῶ τὰ δύσκολα κι' αὐτὸ ποῦχω σπουδάσει,
σχίζοντας πέλαγα βαθειά, βουνά, λαγκάδια, δάση,
εἴν' ἡ γυναικα. Οπως ἐγώ, καρένας δὲν τὴν ξέρει,
τὴ σπουδασα καὶ τάχραφα.

(δεικνύει τὸ βιβλίον)

ΦΑΤΜΕ

Σ' ἐκεῖνο τὸ τεφτέρι;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Nai.

ΦΑΤΜΕ

Καὶ θὰ μέρουν μνησικά;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

"Οχι ϑὰ τὰ τυπώσω,
ὅλοι τὰ τὰ διαβάσουντε κι' ὅλοι τὰ δοῦντε πόσο
τὴν ξέρω τὴ γυναικα ἐγώ καὶ μήτε τὴ φοβοῦμαι
γιὰ τὰ φυλάγωνται κι' αὐτοί.

ΦΑΤΜΕ

Ἐντυχισμένη ποῦμαι
ποῦ βρῆκα ἔνα φιλόσοφο! τ' ἀλάθευτό σου στόμα
θὰ μοῦ ξηγήσῃ τ' εἶμ' ἐγώ καὶ δὲν τὸ ξέρω ἀκόμα.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Σέέρα εἶν' ὁ γοῦς σου διάφαρος καὶ τὸν διαβάζουν ὅλοι.
Ἐίσαι σὰν τὴν πρωτόπλαστη στοῦ Ἄδαμ τὸ περιβόλι
ποῦ ζοῦσε μέσα στοὺς ἀγθούς, στὰ δέντρα, στὰ θεριά της
καὶ ποῦ δὲν εἶχε πονηριές, κ' ἡ μόνη πονηριά της
ηταν τὸ μῆλο ποῦκοψε κ' ἔδωκε καὶ στὸ ταῖρι.

ΦΑΤΜΕ

Τώρα ποῦ ξέρω τί είμ’ ἔγώ . . .

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (*διακόπτων*)

Ἐλσ’ ἄνθος ποῦ δὲν ξέρει

μήτε γιατί μοσχοβολᾶ μήτε γιατί ἔχει ἀνθίσει.

Ἐλσ’ ἡ ἀνήξεοη ζωὴ κ’ εἰσαι γιὰ τοῦτο ἡ φύσι
κ’ ἡ φύσι εἶν’ ἀπονήρευτη, καθέρας τήνε νοιώθει.

ΦΑΤΜΕ

Ἀλήθεια ;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

“Ο, τ’ εἶναι μέσα σου, χαρές, λαχτάρες, πόθοι,
βγαίνοντας, δύπος γεννήθηκαν, χωρὶς νὰ τὰ δουλέψῃ
δηνοῦς μέσ’ στ’ ἀργαστῆρι του καὶ πρὸι προφθάσ’ ἡ σκέψη
νὰ βάλῃ τὸ φτειασίδι της.

(μὲν ἔκφρασιν)

Γυναικα τῆς ἐρήμου ! . . .

“Ω! Ήως μ’ εὐφραίν’ ἡ ὄψι σου! Θάδιγα τὴν ζωή μουν
σὲ μιὰ γυναικα σὰν ἐσὲ ποῦ δέξιει γιὰ χιλιάδες!

ΦΑΤΜΕ (*κατ’ ἴδιαν*)

Τὸν ἔφερα στὸ δρόμο μουν.

(στὴ σκλάβα)

Μπινάζ, φέρε κονδυλάδες

νὰ δώσωμε στὸν ξέρο μας. Ἀκοῦς;

ΜΠΙΝΑΖ (*ἐγειρομένη*)

Μετὰ χαρᾶς σου !

(φέρνει ἕτα πιάτο γεμάτο κονδυλάδες)

Νά, διάλεξε.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Σ’ εὐχαριστῶ
μὰ πρῶτα στὴν κυρά σου.

(παιχνοντας καὶ τρώγοντας καὶ οἱ δύο)

ΦΑΤΜΕ (*στὴ σκλάβα*)

Σῦρε τὴ στάμνα στὸν νερό
καὶ γέμισέ την πάλι.

(*Η Μπινάζ λαμβάνοντα τὴν στάμναν ἐξέρχεται*)

ΦΑΤΜΕ

Τί λέγαμε ;

* ΑΝΘΟΣ ΑΓΡΟΥ *

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Ναί, λέγαμε τὸ πῶς δὲ βρίσκετ’ ἄλλη
τόσο σωστὴ κι’ ἀληθινὴ γυναικα σὰν ἐσένα
ἄπραγη κι’ ἀπονήρευτη.

ΦΑΤΜΕ

Τὰ λόγια σου σὰν ξένα
μοῦ φαίνονται κι’ δύμως θαρρῶ πῶς μ’ ἀναψαν λυχνάρι,
πῶς μ’ ἀνοιξαν τὰ μάτια μου πρώτη φορά.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μακάρι

νᾶν’ ἡ στερνή, κι’ ἀνήξερη νὰ μείνης.

ΦΑΤΜΕ

Ναί, θὰ μείνω.

Μὰ πές μου όws τόσo τί ἔγραψες μέσo στὸ τεφτέρι ἐκεῖνo;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Νόμους, κανόνες, συμβουλές. “Οποιος ζητᾷ νὰ μάθῃ
τ’ εἶn’ ἡ γυναικες, κάθητε μιά, καὶ τί μπορεῖ νὰ πάθῃ,
τί βάσανα καὶ τί καῦμούς, ἀν δίχως νὰ τὴς ξέρῃ
πέση μέσα στὰ δίχτυα των, ἀς πάρῃ τὸ τεφτέρι.

“Ολες τὴς θύρες ἀνοιξα,

(δεικνύων τὸ βιβλίον)

καὶ νά τα τὰ κλειδιά μου.

ΦΑΤΜΕ

Φιλόσοφος!... Πῶς ἥθελα νὰ δινα τὴν καρδιά μου
σ’ ἔνα φιλόσοφο! Ποτὲ νά μὴ τὴν πάρω πίσω.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (πλησιάζων περιπαθῶς)

Αλήθεια;

ΦΑΤΜΕ

Ναί, πῶς ἥθελα!... Καὶ τώρα ἀν σοῦ ζητήσω
μιὰ χάρι...

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Θάμαι πρόθυμος.

ΦΑΤΜΕ

Ἐίχες τὴν καλωσύνη
νὰ μοῦ ξηγήσης τί εἶm’ ἔγω μ’ ὅλη τὴ γυνῶσι ἐκείνη
ποῦ ἀπόκτησες σπουδάζοντας μπορῶ νὰ μάθω ἀκόμη
τὸ τ’ εἶναι ἢ ἄλλες; Τ’ εἶn’ αὐτὲς ἢ συμβουλές κ’ οἱ νόμοι
ποὺ γραψες στὸ τεφτέρι σου;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Θὰ τοὺς διαβάσω κι' ἄκου.

(ἀναγνώσκει)

«Γυναικα, δὲ μοῦ κρύβεσαι, μὴν προσπαθῆς τοῦ κάκου!
»τοῦ νοῦ σου τὸ λαβύρινθο ποῦ χίλια μονοπάτια
»μπλέκονται καὶ ξεμπλέκονται θαμπώνοντας τὰ μάτια,
»ἐγὼ τὸν ξεκαθάρισα καὶ δρόμους ἔχω ἀνοίξει.»

ΦΑΤΜΕ

‘Ωραῖα!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Εἶν’ ἔνας πρόλογος πούχει σκοπὸν νὰ δείξῃ
πᾶς τίποτα δὲν ἀφησα κρυφὸ μέσον στὸ μναλό τους.

ΦΑΤΜΕ

Τώρα τὸ νοιώθω: Οἱ νόμοι σου μοιάζονται μὲ τοὺς πιλότους
ποῦ συμβουλεύονται πᾶς καὶ ποῦ νὰ σιρέφονται τὸ τιμόνι
μὴν πέσονται σὲ κακοτοπιές, σὲ ξέρες.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Κ’ εἶναι οἵ μόνοι.

Ξάστεροι τρέχονται καὶ κυλοῦν σὰν τοῦ νεροῦ τὸ ρέμα.
ποῦ πέρνει τὸν κατήφορο. Κι’ ἀρχίζω ἀπὸ τὸ ψέμμα.
(ἀναγνώσκει)

«Ἡ γαλανὴ τὸ ψέμμα της ἀλόγιστα τὸ λέει
»κι’ ὅταν σὲ κάνῃ νὰ πονῆς κι’ αὐτὴ μαζύ σου κλαίει.»

ΦΑΤΜΕ

‘Ω! Τὴν καῦμένη!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μὰ κι’ αὐτὰ τὰ δάκρυα ποῦ χύνει
εἴν’ ἀπὸ μικροπονηριὰ κ’ ὅχι ἀπὸ καλωσύνη.

(ἀναγνώσκει)

«Ἡ καστανὴ γιὰ ἀληθινὴ μονάχη της παινέται,
»τὸ λέει τὸ ψέμμα τεχνικά, κι’ ὅταν πιαστῇ, τ’ ἀρνεται.»

ΦΑΤΜΕ

Μὰ αὐτὴ εἶναι ψεύτρα δνὸ φορές.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Αὐτές, ἀνάθεμά ταις,
ἔχουν μαγγήτη καὶ τραβοῦν τοὺς νειούς.

ΦΑΤΜΕ

Κ’ ἡ μανρομμάτες;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (*άναγνωσκων*)

«Τῆς μανδρούματας τὴν ψευτιά, πρὸν ἡ φωνὴ τὴ βγάλῃ,
»τὴ βλέπεις μέσ' τὰ μάτια τῆς κι' ὅμως γελιέσαι πάλι.»

ΦΑΤΜΕ

Φαντάζομαι τί πονηρὴ καὶ τί τεχνήτρα θῶναι!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Τίποτε τὸ παράξενο. Τὰ μάτια τῆς μεθᾶνε
καὶ, καθὼς ξέρεις, εὔκολα γελᾶς τὸ μεθυσμένο.
"Ακου γιὰ τὴν ἀγάπη των.

ΦΑΤΜΕ (*ἐγειρομένη*)

"Α! ναί γι' αὐτὴν προσμένω.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (*άναγνωσκων*)

«Ἡ γαλανὴ σὰν ἀγαπᾶ πίσω ἀπ' τὸν ἄντρα τρέχει
»καὶ δὲ γυρεύει τίποτα καὶ δίνει διπλανὸν ἐκκλι.»

ΦΑΤΜΕ

Μπᾶ; νὰ γυναικες μὰ φορά!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μὰ δύσκολα ἀγαποῦνε;
μέσα στὴς χίλιες μόλις μιά, κ' ἐκείνη ἀκόμα ποῦνε;
(*άναγνωσκει*)

«Ἡ καστανὴ, στὸν ἔρωτα, ἀρχίζει μὲ παιγνίδια
»καὶ στήγοντας τὰ δίχτυα τῆς πιάνεται μέσα ἡ ἴδια.»

ΦΑΤΜΕ

Καλὰ νὰ πάθουν!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Τί καλά; νᾶξερες μὲ τί τρόπο
γλυστροῦν μέσ' ἀπ' τὰ δίχτυα των καὶ στήγοντα ἄλλα!

ΦΑΤΜΕ

Πώπω!

τόσο τεχνήτρες εἶν' αὐτές;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Αὐτές; εἴναι γεμάτες
καμώματα καὶ πονηρές, δλες.

ΦΑΤΜΕ

K' ἡ μανδρούματες;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (*άναγνωσκων*)

«Ἡ μανδρούματα ἀν ἀγαπᾶ νοιώθει φωτιὰ καὶ λάβα,
»μὰ τὴν ἀγάπη τῶν ἀντρῶν τῇ θέλει πάντα σκλάβα.»

ΦΑΤΜΕ

Ἐκείν' εἶναι καλλίτερη.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Τί λέσ, Φατμέ μου; ἐκείνη —
— ἀλλοίμονό του δποιος πιαστῆ — μοιάζει μὲ τὸ καμίνι
ποῦ τρώει ὅ, τι τοῦ φίξοντε κι' οὕτε ποτὲ χορταίνει,
κι' δμως ἐκεῖνο ἀπ' τὴ φωτιὰ τίποτα δὲν παθαίνει.

ΦΑΤΜΕ

Θὰ πῆ πῶς εἶναι ἀχόρταγες.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Σὰν νᾶναι ἐκεῖνες μόνες.

ΦΑΤΜΕ

Χαρά στο!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

·Ως πρὸς τὰ μάτια των δὲν εἶν' ἄλλοι κανόνες,
μᾶναι κανόνες γενικοὶ κι' δπως τοὺς λέω: ἐν γένει
ἄλλ' ως πρὸς τὴν περίστασι — ἀν ἥναι παντρεμμέρη,
ἀν ἥναι χήρα, ἀνύπαντρη — σὲ τοῦτο τὸ τεφτέρι
εἶναι κανόνες μερικοὶ κι' δπως τοὺς λέω: ἐν μέρει

ΦΑΤΜΕ

·Α! νὰ τοὺς διάβαζες κι' αὐτούς!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Φτάνει νὰ τὸ ζητήσῃς.

ΦΑΤΜΕ

·Εξοῦσα ως τώρα σκοτεινὰ κ' ἥρθες νὰ μὲ φωτίσῃς.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (ἀναγνώσκων)

«Ἄν εῦρης τὴ γυναικά σου
στὸ σπίτι σου μονάχη
»καὶ μὲ τὰ χάδια σὲ δεχθῆ,
κάποιον κρυμμέρο θάχη.»

ΦΑΤΜΕ

Καὶ δὲ φοβᾶται;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Δυὸς φιλιὰ
ποῦ ἀξίζοντε γιὰ χίλια
κοιμίζοντε κάθε λογισμό,
ναρκώνοντε κάθε ζήλεια.

(ἀναγνώσκων)

* Σ Ε Ι Ρ Η Ν *

«Ἄρ τέ οὐ καὶ γνωμοῦ λά σου συχνοὺς ποροκεφάλους,
»θὰ πῆ πῶς συλλογίζεται μαζὸν μὲ σέρα κι' ἄλλους.»

ΦΑΤΜΕ

M' δλο τὸν ποροκέφαλο;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Τὸν οὐχεὶ μέσον στὴν τσέπη,
τὸν βγάζει, δταν χρειάζεται, καὶ τὸν φορεῖ, δταν πρέπη.
(ἀναγνώσκει)

«Ἄρ λέγε πῶς κάποιο φίλο σου τὸν οὐχεὶ στὸ στομάχι
»καὶ δὲν τόνε χωρεύει πειά, κρυψά μαζὸν του θάγη.»

ΦΑΤΜΕ

Μὰ αὐτὸ δὲν ὑποφέρεται! Τὰ μάτια των δεμέρα
τάχουν οἱ ἀντρες σας λοιπόν;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

“Ολοι, ἔξω ἀπὸ μένα.

(ἀναγνώσκει)

«Τὴν κόρη ως δώδεκα χρονῶν μπορεῖς νὰ τὴ γελάσῃς,
»ἀπὸ τὰ δώδεκα κ' ἐμπρὸς παπούτσια θὰ χαλάσῃς.
»Γρήγωρα προβιβάζεται, περνᾶ ἀπὸ κάθε τάξι
»σπουδάζοντας τὴς πορηριὲς ίσα μὲ τὰ δεκάξη.»

ΦΑΤΜΕ

‘Απ' τὰ δεκάξη κ' ὕστερα;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μιὰν ἀφορμὴ προσμένει.

Τὴν ξέρει πειά τὴν τέχνη της, δπως κ' ἡ παντρεμμένες,
κι' ἀπ' τὸ κατῶφλι τῆς ζωῆς οὐχεὶ ἀποχτήσει πεῖρα.

ΦΑΤΜΕ

‘Αφεριμ! νὰ μὴ βασκαθῇ! — Πέρις μου καὶ γιὰ τὴ χήρα.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

‘Η χῆρες οὐχοντ κάτι τι, ποῦ λέσ δὲ θὰ μπορέσῃς
ναῦοης κανόρα γενικὸ μὲ δίχως ἔξαιρέσεις.
δμως ἐγὼ στὴν κρίσι μου δὲν κάρω οὐτ' οὐτα λάθος.

ΦΑΤΜΕ

Θὰ τὴς ἐσπούδασες καλά.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Τὴς ξέρω κατὰ βάθος.

(ἀναγνώσκει)

«Αντρα καλὸ στὸ γάμο της ἀν εἶχε ἡ χήρα ἡ μαύρη,
»ψάχνει πατοῦ γυρεύοντας τὸν δόμοιο του γιὰ ταῦρη.»

ΦΑΤΜΕ

Καὶ μὲ τὸ δίκηρο της· θὰ πῆ πᾶς τόσο τὸν θυμαῖται...

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (διακόπτων)

ποῦ σκιάζεται, καὶ δὲν μπορεῖ μοράχη τὰ κοιμᾶται.

ΦΑΤΜΕ

Σωστά!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (ἀναγνώσοντας)

«Μ' ἀν δυως ἥτανε κακὸς ὁ μακαρίτης,
»γυρεύει ταῦρη ἔταν καλὸ γιὰ ἀποξημίωσί της.»

ΦΑΤΜΕ

Καὶ μὲ τὸ δίκηρο της· ζητᾶ τὰ χρόνια ποῦχει χάσει.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Εἶχε μακρυὰ σαρακοστὴ καὶ θέλει τὰ πασχάσῃ.
(ἀναγνώσκει)

«Η ζωτοχήρα ἡ λυγερὴ ἔχει διπλῆ τὴ χάρι,
»ἔχει τῆς χήρας τὴ φωτιά, τῆς κόρης τὸ καμάρι.
»Μὰ δσο παχαίνει μόνη της κι' δσο περνοῦν οἱ χρόνοι
»βρίσκει πᾶς δὲν συμφέρει πειὰ τὰ πολυκαμαρώγη.»

ΦΑΤΜΕ

Τότε;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Τὰ τότε εἶναι πολλὰ κι' εἰν' ἀπ' αὐτὰ γεμάτο,
γεμάτο τὸ τεφτέρι μου.

ΦΑΤΜΕ

Γιὰ κεῖνες;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Πάρα κάτω

τὰ λέω καὶ τὰ ψιλολογῶ ποῦ δὲ θὲ ταῦρης ἀκρογῇ.
Ψάχνω τὰ λόγια, τὴς ματιές, τὸ γέλιο καὶ τὸ δάκρυν
τῶν γυναικῶν κάθε λογῆς κι' ὁ κόσμος τὰ χαλάσῃ
γυναικα δὲν θὲ τὰ βρεθῆ ποτε τὰ μὲ γελάσῃ,
γιατὶ τὴς ξέρω ἀληθινά, τὴς ἔχω σπουδασμένα
καὶ τἄγραψα κ' ἐδῶ κ' ἐμπρὸς δὲ θὰ γελοῦνται κατένα,

ΦΑΤΜΕ

*Ποιὸς τὴν χάρι σου! Νὰ μιὰ φορὰ κεφάλι,
νὰ νοῦς! Κ' ἐγὼ ἡ πακότυχη, ποῦ ἡ μοῖρα μ' ἔχει βάλει
νὰ ζῶ μ' ἀνθρώπους ταπεινούς! Οὕτε μὲ νοιώθοντι, οὕτε
κἀντι ξέρουν πῶς νὰ μ' ἀγαποῦντι. Ἀντρες, ἀκοῦτε, ἀκοῦτε
τί εἶν' ἡ γυναικες σας;*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Ναι, ναι. Κι' ὅμως πῶς τὴς λυποῦμαι!

ΦΑΤΜΕ

Ἄντες; Δὲν βλέπω τὸ γιατί.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

*Γιατί, μ' ὅτι κι' ἀν' ποῦμε,
τὴν εὐτυχία τοῦ ἔρωτα
καμμιὰ δὲν τήνε νοιώθει.*

ΦΑΤΜΕ

"Ἄχ! Πόσο θὰ τὴν ἔννοιωθα!"

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

*Φατμέ, οἱ δικοί σου πόθοι,
σοῦ τῷπα, βγαίνοντι ἀδολοι,
γι' αὐτὸν εἶσαι εὐτυχισμένη.*

ΦΑΤΜΕ

(κινοῦσα τὴν κεφαλὴν μὲ θλῖψιν)

Εὐτυχισμένη! Τί θὰ πῆ!

Τέτοια εὐτυχία ἀς μέρη.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

*Τί θὲς νὰ πῆς; Γιατί κουνεῖς μὲ πόρο τὸ κεφάλι;
Δὲν εἶσ' εὐτυχισμένη; Πῶς!*

ΦΑΤΜΕ

*"Οχι. Δὲ λέω καὶ πάλι
πῶς ἔχω λόγους· μὰ συχγὰ νοιώθω μιὰ κάποια λύπη
σὰν κάτι νὰ ποθῶ."*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Σᾶν τί;

ΦΑΤΜΕ

Νά, κάπι ποῦ μοῦ λείπει.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Μὴ δὲν ἀξίζει ὁ ἄντρας σου;

ΠΙΚΡΟΙ ΣΤΟΧΑΣΜΟΙ

Μά μ' ὅλη τὴν ἀγάπη τον, μ' ὅλες τῆς χάρες πᾶκει
καὶ μ' ὅλον δὲν μπορῶ νὰ ζῶ αὐτὸν χώρα,
ἔχω κοπά τον πάντοτε μὰ κάπου στενοχώρια,
κ' η ὑγάπη μου, ποῦτὴν κρατεῖ πιστύχωνα δεμένη,
δὲν βρίσκεται φῶς νὰ περπατῇ καὶ ἀγέρα ν' ἀπασάρῃ.
»Αχ' ...

φΑΤΜΕ
»Ωμορφός ούρο παύονε
καὶ παλληρχίδι καὶ καλὸς καὶ διν τοῦ, πῶ μουν φέρνετ
καὶ οὔμως . . . ἄκ!

φΙΛΟΣΟΦΟΣ
Ἄερ τὸν ἀγαπᾶς ;
φΑΤΜΕ (μὲ προστομητὸν διατάγμα)
Τὸν ἀγαπᾶ, πῶς ὥ;

δὲ σιῶπα πῶς ψυχολογῶ κάθε γνησίειο πόθο;
Τὸ φῦς, ὁ ἀγέρας ποῦ ποθεῖς εἶναι τὸ πνεῦμα, ή γρῦπαι,
ή εὐτυχία ποῦ ὁ Φαροὺρ δὲν ἔχει τὰ σοῦ δώσῃ.

ΦΑΤΜΕ

Ναί, τώρα ποῦ σ' ἐγράψαις ξέρω τὸ τί μου λείπει.
Ἄχ! καὶ τώχα! Μοῦ μλεῖς κι' ἀκούω μὲ καρδιοχτῆπι
τὰ λόγια σουν λιγοψυχῶ ποῦ σὲ θωρᾶ ἀντικρύ μουν!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (ἐνθουσιῶν)

Φατμέ! γνησία ἀληθινή, γνησία τῆς ἐρήμου,
καλόγγωμη, ἀπογίρευτη!... Τέτοια γνησία, σιῶπα,
τέτοια γνησία ὁ δύστυχος ὀνειρευόμουν!

ΦΑΤΜΕ (μὲ προσποντιὴν συγκίνησιν)

Σώπα,
μὴ μου πληγώνης τὴν καρδιά!
Φοβοῦμαι τὸ Κοράνι
καὶ τρέμω καὶ τὸν ἄντρα μουν.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Φατμέ, ποιὸς ξέρει...

ΦΑΤΜΕ (διακόπτοντα)

Φθάνει!

κάτι μου σφίγγει τὴν καρδιὰ σὰν σιδερένιο χέρι.

Γιατί μου τάπες δὲν αὐτά; Γιατί;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Φατμέ, ποιὸς ξέρει,
ἄν ὁ Θεός ποῦ κυβερνᾷ τὴν εὐτυχία τοῦ κόσμου
δὲ σ' ἔφερε στὸ δρόμο μουν;

ΦΑΤΜΕ

Μὰ ὁ δρόμος ὁ δικός μουν
ἔχει ἔνα φράχτη ἀδιάβατο, φράχτη ἀπὸ κάθε μέρος,
δὲν εἶναι δρόμος ἀγοικτός.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

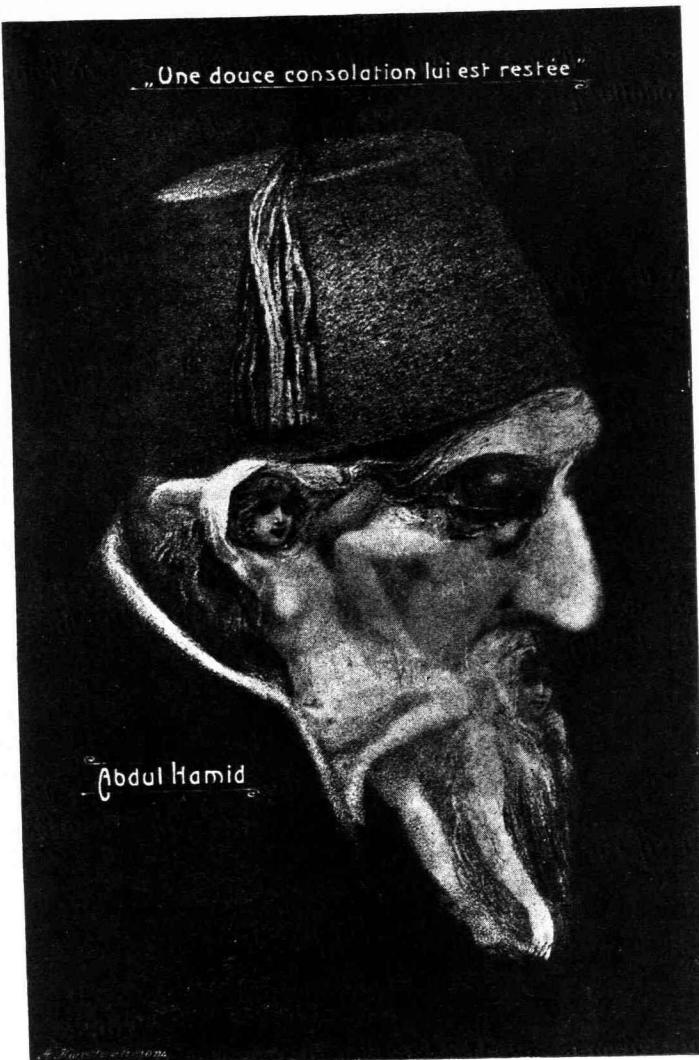
Θὰ τὸν ἀγοιξῆ ὁ ἔρως.

(γονατίζει)

Φατμέ!...

[Ἀκούεται καλπασμὸς ἵππου. Ἡ Φατμὲ ταράσσεται καὶ ἔρχεται δρομαίως
καὶ ὠτακουστοῦνα πρὸς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς]

ΦΑΤΜΕ (ἐπιστρέφονσα ἐν ταραχῇ)

Ἄλλάχ ! χαθήκαμε !

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (γονυπετής)

Tί τρέχει ;

ΦΑΤΜΕ

T' ἀλογό του !

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (ἐγειρόμενος)

Mováχο ;

ΦΑΤΜΕ

*"Ερχετ' ὁ Φαρούν! Τὸν νοιώθω ἀπ' τὸ γοργό τον
τὸ ποδοβολητό.*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (*περίτομος*)

K' ἐγώ; Νὰ φύγω;

ΦΑΤΜΕ

*Ποῦ νὰ φύγης;
μόλις θὲν νᾶβγης, θὰ σὲ 'δῆ. Πῶς τρέμω!*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Mὴν ἀνοίγης.

ΦΑΤΜΕ

Στὸν ἄντρα μου;

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

M' ἀν μ' εῦροι ἐδῶ;

ΦΑΤΜΕ

*Θὰ σύρῃ τὸ χαντζάρι
καὶ θὰ μᾶς σφάξῃ καὶ τοὺς δυό τὸν ξέρω τὸ ζηλιάρη,
δὲ θὰ πιστέψῃ τίποτα. Κρύψου!*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Ποῦ; . . .

ΦΑΤΜΕ (*ἀτερίζοντα πέριξ διὰ νὰ εῦρῃ κρυψώντα*)

Στὴν κασσέλλα,

σ' ἐκείνη τὴν κασσέλλα ἐκεῖ.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Nὰ μὲ κλειδώσῃς.

ΦΑΤΜΕ (*σύροντα αὐτὸν*)

"Ἐλα,

*ἐλα, μὴ χάνωμε καιρό!" Άν εῦροι ἐδῶ ἔναν ξένο,
ἄλλοιμονό μας καὶ στοὺς δυό.*

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Mὰ ποῦθε θ' ἀνασάνω;

ΦΑΤΜΕ

*'Απὸ τὴν κλειδογότρυπα κόλλησ' ἐκεῖ τὸ στόμα
κι' ἀν σοῦρθη βῆχας, κράτα τον." Ακονσες;*

(τὸν κλειδώντει)

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (ἀπὸ τὴν κασσέλλα)

* Ηρόθε;

ΦΑΤΜΕ

* Ακόμα.

(Γελᾶ μὲ τὸ μαντῆλον στὸ στόμα διὰ νὰ μὴν ἀκούεται)

(κατ' ἴδιαν)

Κάθησ' ἐκεῖ, φιλόσοφε, κι' ἀσάλευτος καρτέρει
καὶ τὴς γυναικες σπούδαζε.

(πλησιάζει καὶ κύπει πρὸς τὴν κασσέλλαν)

Τὸ νοῦ σου στὸ τεφτέρι.

[ἀποσύρει τὸ κάθισμα, εἰς τὸ ὅποιον ἐκάθητο ὁ φιλόσοφος, καὶ ἔπειτα
παρατηρεῖ μετὰ προσοχῆς μῆπος ὑπάρχει τι, τὸ ὅποιον νὰ προδίδῃ
τὴν ἔλευσίν του βλέπει τὸν πᾶλόν του καὶ τὸν κοινπει εἰς μίαν γω-
νίαν καλύπτουσα αὐτόν. Εἶτα ἔρχεται εἰς τὸ βάθος τῆς σκηνῆς.]

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Εἰσέρχεται δ ΦΑΡΟΥΝ

ΦΑΡΟΥΝ

(ἀφίγνωτον τὸ ὅπλον του παρὰ τὴν θήραν)

Μ' ἐπρόσμενες;

ΦΑΤΜΕ

"Οχι. Γι' αὐτὸν κ' εἴν' ή χαρά μου ἐμέρα
τόσο μεγάλη κι' ἀξαφρη ποῦ τάχω σὰν χαμένα.

(παίρνει τὸ χέρι του καὶ τὸ βάζει στὴν καρδιά της)

"Ακού νη καρδιά μου λαχταρᾶ καὶ τρέμει σὰν τὸ ψάρι.

ΦΑΡΟΥΝ (ἀνοίγων τὰς ἀγκάλας)

Φατμέ, χρυσῆ γυναικά μου, χαρά μου καὶ καμάρι!

(ἐραγκαλίζονται καὶ φιλοῦνται)

ΦΑΤΜΕ

Πῶς ηρόθες τόσο γρήγωρα;

ΦΑΡΟΥΝ

Δὲν ηρόθα γιὰ νὰ μείνω·

(δεικνύων πρὸς τὰ ἔξω τῆς σκηνῆς)

μ' ἔβγαλ' ὁ δρόμος πλαγιὰ πρὸς τὸ βουνάκι ἐκεῖνο
καὶ τὸ τσαρτῆρι ἀγτίκρυσα σκυψμέρο στὸ λιοπῦρι
κ' ηρόθες στὸ νοῦ μου.

ΦΑΤΜΕ

Μοναχὰ σὰν βλέπης τὸ τσαρτῆρι
μὲ φέρνεις μέσ' στὸ νοῦ σου ἔσύ;

ΦΑΡΟΥΝ

Κακιά!

ΦΑΤΜΕ

Δὲν εἶν' ἀλήθεια;
"Ετσ' εἶν' οἱ ἄντρες ἀγαποῦν μονάχ' ἀπὸ συνήθεια.

ΦΑΡΟΥΝ

Δὲν νοιώθεις τὴν ἀγάπην μου σὰν κάθεσαι σιμά μου;
Νᾶξερες ποῦθεν ἔρχομαι! Πῆρα τὸ φύσημά μου
πέρος ἀπὸ τὸ λόγγο τὸ βαθύ.

ΦΑΤΜΕ

Τ' ἥθελες ἐκεῖ κάτω;

ΦΑΡΟΥΝ

Εἶχε διψάσει τ' ἄτι μου καὶ πέργανε τρεχᾶτο
νὰ πιῇ νερὸν στὴ ρεματιά. Τὰ δέντρα ἐκεῖ εἶν' ἀνάρια
γιατ' εἶναι βράχοι ὀδόγνωα καὶ ἔνα σωφὸν λιθάρια.
Ξάφνω μὲ μᾶς, ἀνάμεσα στὰ χαμοκλάδια ἐκεῖνα
ποῦ νρύβουντε τὴ ρεματιά, προβάλλει μιὰ ἐλαφίνα,
καὶ χλημυντρίζει τ' ἄτι μου.

ΦΑΤΜΕ (κτυπῶσα τὰς παλάμας)

Κρῖμα!

ΦΑΡΟΥΝ

Ναί. Φεύγει ἐκείνη
σὰν τὸν ἀγέρα, κι' οὕτε κἄν τὸν ἵσκιο της ἀφίνει.
Ἐκείνη ἀγέρας, ἀστραπὴ τ' ἀφηγιασμένο μου ἄτι,
ἐμπρόδος ἐκείνη, πίσω ἐγώ. Περνᾶ τὸ μονοπάτι,
μπαίνει στὸ λόγγο.

ΦΑΤΜΕ (ἀνυπομόνως)

Τὸ λοιπόν;

ΦΑΡΟΥΝ

Γιὰ μιὰ στιγμὴ τὴ χάρω,
στέκω, κυττάζω, τὴ θωρᾶ γερτὴ στὰ χόρτα ἀπάρω,
λαχανιασμένη. Μονομιᾶς σηκώνω τὸ τουφέκι,
μιὰ ἀσάλευτο τὸ χέρι μου, μαρμαρωμένο στέκει.

ΦΑΤΜΕ

Γιατί;

ΦΑΡΟΥΝ

*Μιὰ σκέψι ἀλλόκοτη μέσα στὸ νοῦ μου ἐστράφη,
δὲν ξέρω πῶς τὸν μυθηκα τὸ ταῖρι τῆς τὸ λάφι
ποῦ μοναχὸ τὴν καρτερεῖ.*

ΦΑΤΜΕ (*γελῶσα*)

Τί λέσ! μὰ αὐτὸ εἶναι τρέλλα.

Φτωχὲ Φαρούν!

ΦΑΡΟΥΝ

*Μοῦ φάνηκε — γέλα, δσο φέλεις γέλα —
πῶς ησονν ἡ ἔλαφίνα ἐσὺ στὰ χόρτα ἀλαφιασμένη
κ' ημονν ἐγώ τὸ λάφι τῆς ποῦ ἔρμο τὴν προσμένει.*

ΦΑΤΜΕ

Kai;

ΦΑΡΟΥΝ

*Σπηρουνιάζω τ' ἄπι μον κι' ἀφίνω κάμπους πίσω
καὶ διασκελίζω ρεμματίες κ' ἥρθα νὰ σὲ φιλήσω.*

(ἐναγκαλίζονται καὶ πάλιν)

Ἐσὺ μονάχη, τί ἔκανες;

ΦΑΤΜΕ

Ἐγώ; Δὲν ημονν μόνη.

(δ *Φαρούν* δπισθοκωρεῖ καὶ τὴν ἀτενίζει. Μετά τινας στιγμὰς σιγῆς)

ΦΑΡΟΥΝ

*Δὲν ησονν μόνη, εἶπες, Φατμέ;*ΦΑΤΜΕ (*γελῶσα*)*Γιὰ κύττα πῶς φέλεις!*

*Σ' ἔρωτησα ποτέ μον ἐγώ, στοὺς κάμπους δταν τρέχης,
ἄν ἥσαι μόνος σου;*

ΦΑΡΟΥΝ (*σύνοφρυς*)*Φατμέ, κρυφὰ ἀπὸ μέναν' ἔχεις;*

ΦΑΤΜΕ

*Κρυφά; Δὲ φάσι τῶλεγα. Εἶχα γιὰ συντροφιά μον
κάποιον ποῦ τὸν ἐμάγεψαν ἡ χάρι κ' ἡ ὠμορφιά μον.*

ΦΑΡΟΥΝ (*ἀγωνίας*)*Φατμέ! . . .*

ΦΑΤΜΕ

Μοῦ τῷπε ξάστερα.

ΦΑΡΟΥΝ

. Φατμέ, μοῦ χωρατεύεις,

παιζεις μὲ τὴν ἀγάπην μουν.

ΦΑΤΜΕ

Καὶ μὴ δὲν τὸ πιστεύεις

πῶς ἔχω χάρι καὶ ὠμορφιά;

ΦΑΡΟΥΝ

Καμμιὰ ἄλλη σὰν ἐσένα.

*Πές μου πῶς δὲν ἐτόλμησαν μάτια καὶ χείλη ξένα
αὐτὰν νὰ σὲ κυττάξουντε καὶ ἐκεῖνα νὰ σ' τὸ ποῦντε.*

ΦΑΤΜΕ

*Τὸ ψέμμα πῶς νὰ σοῦ τὸ πῶ; Μοῦ τῷπε κάποιος ποῦντε . . .
φιλόσοφος· ποῦ σπούδασε καὶ ξέρει κατὰ βάθος
καὶ κατὰ πλάτος καὶ χωρὶς νὰ κάρη οὔτ' ἔνα λάθος
τ' εἰν' γι γυναῖκες.*

[μικρὰ σιγή, καθ' ἣν δ Φαροὺν τὴν κυττάζει σύνοφρον]

Μοῦλεγε γονατιστὸς ἐμπρόδε μου . . .

ΦΑΡΟΥΝ (ἀγρίως, διακόπτων)

Γονατιστός;

ΦΑΤΜΕ (συνεχίζοντα)

πῶς δὲ Θεός, ποῦ κυβερνᾶ τοῦ κόσμουν

τὴν εὐτυχία . . .

ΦΑΡΟΥΝ (διακόπτων ἀγριώτερος)

Ιονατιστός;

ΦΑΤΜΕ (συνεχίζοντα)

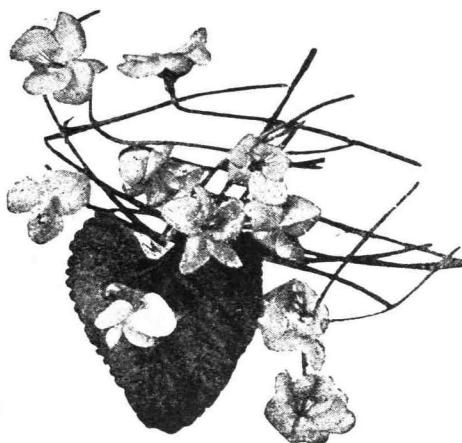
*ἐκεῖνος μὲ ἔχει βάλει
στὸ δρόμο του πῶς μὲ ἀγαπᾶ
καὶ πῶς δὲ βρίσκετ' ἄλλη
ποῦ ἀξίζει τὴν ἀγάπην του.*

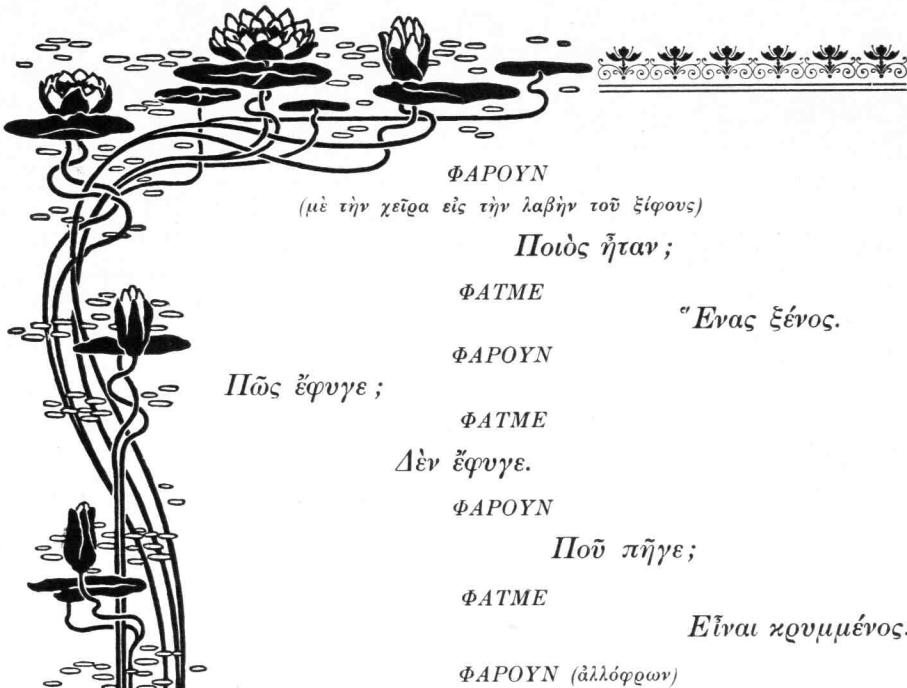
ΦΑΡΟΥΝ

Καὶ σύ;

ΦΑΤΜΕ

*Πρὸιν ἀπαντήσω,
πρὸιν κἄν προφθάσω νὰ τοῦ πῶ
νὰ ξαναπάρῃ πίσω
τὸ λόγια του, μᾶς πρόφθασες.*

ΦΑΡΟΥΝ

(μὲ τὴν χεῖρα εἰς τὴν λαβὴν τοῦ ξίφους)

Ποιὸς ἥταν;

ΦΑΤΜΕ

"Ἐνας ξένος.

ΦΑΡΟΥΝ

Πῶς ἔφυγε;

ΦΑΤΜΕ

Δὲν ἔφυγε.

ΦΑΡΟΥΝ

Ποῦ πῆγε;

ΦΑΤΜΕ

Εἶναι κρυμμένος.

ΦΑΡΟΥΝ (ἀλλόφρων)

*Κρυμμένος; Λέγε μου, προτοῦ μὲ συνεπάρ' ἡ τρέλλα,
ποῦνε κρυμμένος;*

(*Ἕντη Φατμὲ σιωπᾶ*)

Δὲν ἀκοῦσ;

ΦΑΤΜΕ

Σ' ἐκείνη τὴν κασσέλλα.

ΦΑΡΟΥΝ

*Δόσε μου ἀμέσως τὸ κλειδί...
νὰ ξαραγγούτισῃ!*

ΦΑΤΜΕ

(μὲ πορηδὸν ὑφος δίδουσα τὸ κλειδί)

Ná.

(ἐντόρως)

Γιάντες!

ΦΑΡΟΥΝ (*κατάπληκτος*)

"Α!... Μ' ἐγέλασες!

Tὴς εἶχα λησμονήσει.

ΦΑΤΜΕ (*γελῶσα*)

*Ἐτοῦ γέ γυναῖκες πάντοτε
γελοῦν τὰ παλληκάρια.*

*Δόσε μου τὸ γιορτάνι σου
μὲ τὰ μαργαριτάρια,*

* ΙΜΑΤΙΑ ΙΣΤΑ ΙΜΑΤΙΑ *

κι' ἄλλη φορὰ νὰ μὴν ξεχρᾶς κι' οὕτε νὰ κάνῃς ζήλεις
στὴ γυναικοῦλα σου, ποτέ!

ΦΑΡΟΥΝ (ἐξάγων τὸ γιορτάνι)

Χαλάλι σου, ναι, χίλιες,
χίλιες φορὲς χαλάλι σου! Θὰ τὸ φορέσῃς; "Ελα.

(τῆς τὸ φορῆ)

K' ἀς λείπη τέτοιο γέλασμα. Πῆγε νὰ μοῦρθῃ τρέλλα
μὲ τὸ παιγνίδι πούπαιξες.

ΦΑΤΜΕ

Δὲ θὰ τὸ ξαραπαίξω,

συμπάθησέ με.

ΦΑΡΟΥΝ

Σ' ἀγαπῶ, κ' ἔξω ἀπὸ σένα κ' ἔξω
κι' ἀπ' τὴν ἀγάπη σου, ζωὴ γιὰ μένα δὲν εἰν' ἄλλη.
Πῶς ἄναψα! μ' ἀνέβηκε τὸ αἷμα στὸ κεφάλι.

(λαμβάνει τὸ ὅπλον του)

ΦΑΤΜΕ

Φεύγεις, ἀγάπη μου; Ποῦ πᾶς;

ΦΑΡΟΥΝ

Θὰ πάω νὰ πάρω ἀέρα.

ΦΑΤΜΕ

Θ' ἀργήσῃς;

ΦΑΡΟΥΝ

"Οχι γρήγωρα θὲ νᾶρθω.

(ἔξέρχεται)

ΣΚΗΝΗ ΤΕΤΑΡΤΗ

[*H* Φατμὲ τὸν συνοδεὺν μέχρι τῆς θύρας· ὑστερον ἐπιστρέψει,
παίρνει τὸν πῖλον τοῦ Φιλοσόφου καὶ κατόπιν ξεκλειδώνει τὴν κασσέλλαν.
O Φιλόσοφος ἔξέρχεται.]

ΦΑΤΜΕ

(ἐγχειρίζοντα τὸν πῖλον καὶ ἐκρηγνυμένη εἰς γέλωτα)

Καλησπέρα!

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ (προσφέρων τὸ τεφτέρι)

Πάρο το.

ΦΑΤΜΕ

Δὲ μοῦ χρειάζεται καθόλον.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Οὕτε κ' ἐμένα.

ΦΑΤΜΕ

*Πῶς! Κράτησέ το καὶ κοντὰ σ' αὐτὰ πούχεις γραμμένα
γράψε καὶ γιὰ τὴς ἄπραγες.*

(*Εἰς τὴν σκλάβαν, ἡ δοίᾳ τὴν συγμήνην αὐτὴν εἰσέρχεται μὲ τὴν στάμναν*)

Μπινάζ, δόσε στὸν ξένο

λίγο νερό.

ΦΙΛΟΣΟΦΟΣ

Σ' εὐχαριστῶ, δὲ θέλω θὰ πηγαίνω.

[*Ο φιλόσοφος ἔξερχεται ἐνῷ ἡ Φατμὴ ξεσπᾷ εἰς γέλωτα]*

— *A ψ λ a i a* —

ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΟΛΕΜΗΣ

ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

* * ΣΤΩΝ ΕΡΩΤΑ *

Σ' ἐγέννησ' ἡ ὀμορφιὰ στὸν οὐρανό,
Καὶ ἐπῆρες ἀπ' τὰ πλήθη τῶν ἀστέρων
·Ολόκληρο ἔνα κόσμο φωτεινό·
·Πῆρες τὴ φλόγη· ἀπὸ τὸν κεραυνὸ
Καὶ τ' ἀπειρο ἀπ' τὰ βάθη τῶν αἰθέρων.

Αἰώνιο θρόνο σοῦστησ' ἡ χαρᾶ
·Στὸ μαγικὸ βασίλειο τῶν ὀνείρων,
·Ἐκεῖ ποῦ δ μαῦρος χρόνος δὲν περᾶ,
·Στὸν κόσμο ποῦ πετάει μὲ τὰ φτερά
Τῶν ἥχων, τῶν χρωμάτων καὶ τῶν μύρων.

Μὲ διάφανα φτεράκια γαλανὰ
Περνᾶς ἀπὸ τὴ γῆ σὰ διαβατάρης,
Κι' ὅποια ψυχὴ πληγώσουντε τ' ἀγνὰ
Χεράκια Σου, ἄν δὲ μάθῃ νὰ ξεχνᾶ,
Μὲς στῶμαρφο βασίλειο Σου θὰ πάρῃς.
(Λευκάς)

Α. ΣΚΙΑΔΑΡΕΣΗΣ

* ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ *